

DZIENNIK RADIOSY

z dnia 2.IX.1942 r.

Front Wschodni

Londyn, 2.IX. Na północ od Stalingradu 4 ataki niemieckie zostały odparte; zniszczono 36 czołgów. Na północno-zachód wojska sowieckie dokonały ataku na klin wity w ich pozycje. Na południowo-zachód po ciężkich walkach Rosjanie cofnęli się na nowe pozycje. Prawe ramię ataku niemieckiego na Stalingrad posunęło się nieco naprzód, ale lewe ramię, gdzie przed osłoną dniami niemieckie oddziały pancerne przekroczyły Don na północno-zachód od Stalingradu, zostało odcieczone. Niemcy dostarczają tam amunicji i benzyny tylko drogą powietrzną. Zniszczono silną kolumnę zaopatrzeniową. W rejonie Aleckaja wojska sowieckie ruszyły do ataku. Pobite oddziały włoskie. Zniszczono 38 czołgów. Wojska sowieckie rozszerzyły swoje tereny na zachodnim brzegu Donu. Późniejszy komunikat donosi, że pozycje sowieckie na południowo-zachód od Stalingradu zostały przełamane i Niemcy posunęli się ku miastu. - Na odcinku środkowym wojska sowieckie zdobyły trzy punkty i przecięły linię kolejową koło Rzewa. W akcji biorą udział samoloty i czołgi amerykańskie. Zacięte walki przybierają na sile. Sowieckie oddziały szturmowe pod osłoną sztucznej mgły zdobywają jedno po drugim stanowiska niemieckie. Wojska niemieckie bronią się z niechęcią i walki są krwawe. - W rejonie Kubania wojska sowieckie stawiają zacięty opór i powstrzymują napór w kierunku Morza Czarnego. W kierunku Górnego Niemcy się nie pośpieszili. Opór sowiecki wzrasta.

Berno, 1.IX. Niemcy donoszą o zajęciu Anapy. Na północ od Stalingradu atakują Rosjanie, na południe Niemcy rozszerzają swą wyrwę w pozycjach sowieckich. Tymoszenko atakuje w rejonie Aleckaja. Lotnictwo sowieckie zaatakowało lotnisko niemieckie w rejonie Orinska. Zniszczono na ziemi 49 samolotów.

Front Morza Śródziemnego

Londyn, 1.IX. Brytyjskie ministerstwo wojny donosi, że po walkach artyleryjskich znaczne siły Rommela wraz z kolumną pancerną zaatakowały pozycje brytyjskie na południowym odcinku frontu na krańcu niziny Kattara o 50 km od El Alamein. Lekkie oddziały brytyjskie podjęły walkę. Bitwa trwa. - Sytuacja w Egipcie jest całkowicie pod kontrolą. Walki trwały przez cały dzień zsięjają. RAF bombardowała koncentracje nieprzyjaciela. W walkach wzięły udział bombowce amerykańskie. Operacje lotnictwa sprzymierzonych przeciw lotnictwu Osi miały przebieg pomyślny. W czasie walk zestrzelono 7 aparatów Osi i wiele zniszczono na ziemi. Dniem i nocą bombardowano kolumny pojazdów Osi, iradiatorka odcinka środkowym został odparty słabszy atak włoski. Późniejsze wiadomości donoszą, że w jednym miejscu niemieckim oddziałom udało się przebiec przez pola minowe na odcinku południowym, ale zostały zatrzymane, gdy zamierzały się zwrócić się ku północy. Lotnictwo niestannie atakuje tyły nieprzyjaciela i drogi dowozowe. Bombardowano Tobruk, El Daba i Marza Matruk. Burze piaskowe utrudniają widoczność. Na front afrykański przybyły średnie bombowce amerykańskie, te same co bombardowały Tokio. Są one najszybszymi bombowcami średnimi na świecie. Nad Włtą spokój. W sierpniu zestrzelono nad Włtą 52 samoloty Osi a od początku wojny 959.

Berno, 1.IX. Nie jest jeszcze pewne, czy uderzenie niemieckie ma charakter lokalny, czy też jest częścią o enzyjną zakrojonej na dużą skalę. Komunikat niemiecki nie wspomina o tym, jak wykie wreszcie, nim operacje dadzą pozytywne wyniki. Reuter donosi, że wojska Rommela przeprowadziły się przez 12 km. pól minowych i rozpoczęły walkę z oddziałami brytyjskimi. Opór brytyjski jest silny. Wojska brytyjskie ponajd. całkowicie nad sytuacją. Burze piaskowe utrudniają operacje lotnictwa. W nocy z soboty na niedzielę silne oddziały niemieckie skierowały się z północy na południe i około północy rozpoczęły atak. Bierze udział 12 dywizji.

Ankara, 1.IX. Korespondent wojskowy Reutersa donosi, że w oczekiwaniu ataku wszystko było przygotowane. Obie strony mają pola minowe i druty kolczaste. Jedyny możliwy sposób zaatakowania - desant morski lub spadochronowy lub też silna akcja lotnictwa. Tym Rommel nie rozporządza. Atak frontowy może liczyć na powodzenie jedynie przy dużej przewadze sił.

Front Dalekiego Wschodu

Londyn, 1. IX. Lotnictwo sprzymierzonych bombardowało Jaihi. Zrzucano 10 ton bomb. Zniszczono liczne budynki i samoloty. W Buda bombardowano żegluga japońska. W Zatoce Milne trwa akcja oczyszczająca. Po klęsce pod Milne Japończycy uciekają się przez do Port Moresby. W rejonie Kokoda nastąpiło silne uderzenie japońskie. Wojska australijskie masowo opuszcza pewne wysunięte pozycje. Główna linia jest niezmieniona. Wojska chińskie zbliżają się do miasta Kingua, stolicy prowincji Czekiang. Na południu na drodze do Kantona zdobyły 2 miasta. Bombowce amerykańskie atakują od dwóch dni pewną bazę japońską w Birnie. Donoszą znowu o koncentracji wojsk japońskich w Mandzarii i Chinach północnych.

Trzecia rocznica wojny. Sprawy polskie

Londyn, 1. IX. Dzisiaj wygłosił przemówienie gen. Sikorski. Trzeci rok wojny rozpoczętej przez Hitlera dobiega końca. Wojna ta objęła już cały glob ziemski. Od jej wyniku zależy, czy cały świat wpadnie w mrok niewolnictwa, czy zostanie wolny i niepodległy. Polska rzuciła na szalę wojny cały swój dorobek narodowy. Ciężkie walki wrześniowe uważała Polska jako przegrane, kampanię a nie wojnę. Polacy nie wypuścili ani na chwilę broni z rąk. Walczyli razem ze sprzymierzonymi narodami. Gdy Imperium Brytyjskie i Stany Zjednoczone wzmocniły swój potencjał wojenny, Niemcy wyczerpują się w walkach, choć nie należy zaprzeczać, że mogą się jeszcze zasilić, ale wyczerpanie jest coraz bardziej widoczne. Lotnictwo niemieckie przechodzi kryzys i to jest pierwszym sygnałem zbliżającego się klęski Marynarka niemiecka, aczkolwiek unika walk straciła dotychczas 2 pancerniki, 5 krążowników, 13 kontrtorpedowców i ponad 50 okrętów pomocniczych. Strały w łodziach podwodnych są bardzo wielkie i dotkliwe. W marynarce handlowej straciła od ponad 7 milionów ton. Społeczeństwo niemieckie z lekce przyjął tę wojnę. Pamiętało ono poprzednią klęskę. Wojna błyskawiczna zakończyła się bezpowrotnie. Kaukaz nie został zdobyty. Należy oczekiwać najostrej na froncie północnym. Hitler chce wojnę na Wschodzie. Poza armią Hundstedta, armię pancerną Rommle i wielkimi dywizjami w Europie, cały nacisk dwu-trzecich sił hitlerowskich skierowany jest na Rosję. Do tego doliczyc jeszcze należy około 40 dywizji włoskich, węgierskich, słowackich i innych. Pobyt Churchilla i Harrimana w Moskwie przyczynił się do skoordynowania wysiłku wojennego sprzymierzonych i przyniósł decydujące zwycięstwa na szale całej rozporządzalnej potęgi wojskowej aliantów. Wyjazd na Mierpe dowodzi że inwazja jest możliwa. Długodurząca przewaga lotnicza zapowiada co czeka Niemcy. Zapłatę za Warszawę, Rotterdam i Belgrad już otrzymali. Le czeka ich jeszcze więcej - odpłatę za wszystkie zbrodnie. W akcji wyzwolenia wezmą udział również nasze wojska lądowe, lotnictwo i marynarka. Wojna nie skończy się w roku 1942, jakby się wydawało. Przeciągnie się ona przez straszne zimy 1942-43. Czekaj również na wiosnę 1943. Mimo to niespodzianki w wojnie totalnej są zawsze możliwe. (Kres ten i początek przyszłego roku, to przygotowanie gruntu i sił przez Rosję do rozstrzygającej walki. O jej wyniku ostatecznym zdecydowało już poprzednio przygotowanie Stanów Zjednoczonych. Decyzja brakuła najlepiej charakteryzuje sytuację Niemiec. Odpowiedzia na terror niemiecki niech będzie akt wiary w nieśmiertelne zwycięstwo zjednoczonych narodów. Ofiarzone narody pragną także nienawiści do Niemiec, jakiej jeszcze w dziejach nie było. W Polsce i innych krajach terror stał się pogibiałą. Prez. Roosevelt zapewnił, że kara nie ominie zbrodniarzy. Rejestrujcie nazwiska katów. Obywatele Rzeczypospolitej, w imieniu rządu wyzwan was do wytrwania i cierpliwości. Narod, który nie zginął i który nie złożył się, potrafi zwyciężyć i wyolegnąć wroga z przegranej. Szukajcie stalową broń zwycięstwa.

Prez. Roosevelt wysłał do prez. Kościuszkowa następujące orędzie w związku z rocznicą napadu na Polskę: Krew w trzecią rocznicę niesprovokowanego napadu hord niemieckich na Polskę daje wyraz w imieniu narodu amerykańskiego głębokiego podziwu dla jej hartu, odradzającej się mocy i nieprzejmowanego ducha w przeciwstawianiu się brutalnej sile napastnika. Wraz ze wszystkimi sprzymierzonymi, wśród których odgrywa Polska rolę pokorną, wyślemy wszystkie siły dla osiągnięcia celu wyzwolenia.

"Prawda" komentując trzecią rocznicę wojny, pisze, że nigdy jeszcze wojna nie była tak zbliżona do bandytyzmu jak obecnie.

"Times", poświęcając artykuł trzeciej rocznicy napadu na Polskę, pisze m.in. że Hitler chce wytrzebić naród polski i zniszczyć jego kulturę. W Rosji walczą obecnie Polacy, a związki, jakie łączą Polaków ze sprzymierzonymi, zapewniają jej niepodległość.

Dzisiaj obchodzili swoje święto pierwsza polska eskadra lotnicza. Zestrzelili 24 oraz 187 samolotów niemieckich.

Min. Edm. mówił o przykazaniu nieskończonej walki Polakom, która jest natychmiastem narodu walczącego o wolność. Hitler pozostawił Polakom do wyboru kapitulację lub zniszczenie. Kapitulacja dałaby w efekcie także zniszczenie. Naród wybrał opór i nadal kroczy tą drogą. Polska siła zbrojna walczy w szereżach wojsk sprzymierzonych.

New York, 1. IX. "New York Times" pisze, że przed trzema laty były robione próby ratowania pokoju. Atak niemiecki na Polskę był jeszcze mniej usprawiedliwiony od ataku na Serbię w roku 1914. Politycy obawiali się okropnych następstw tego czynu, ale wszelkie ich apele i ostrzeżenia były bezcelowe. Na przedstawienie ambasadorów, delegatów papieża i prez. Roosevelta Hitler pozostał głuchy. Użył on już wszystko w Europie, co się dało uzyskać groźbami. Teraz chciał pokazać swą potęgę. Zasadził wolną ręką w Europie. Dla odstraszania została wybrana Polska. Ale cel jego został osiągnięty w kierunku raczej odwróconym. Dziś jest Polska przykładem, jak może być siła życiowa narodu. Polska stała się symbolem. Mimo systematycznego wyniszczania przez hitleryzm, Polska żyje nadal. Wychodzi tam przeszło 100 pism, czytanych mimo groźby śmierci przez 3 miliony ludzi. Po trzech latach na Polskę 90 tys. wojsk w W. Brytanii i 100 tys. na Ameryce; 12 tys. lotników, którzy okryli się chwałą w walkach o Anglię, nad kontynentem i w Afryce północnej. Polska armia zajmuje obecnie piąte miejsce wśród sprzymierzonych narodów. Polska jest symbolem zwycięstwa nad marzeniem Hitlera o absolutnej panowaniu nad światem. Dziś groźniejszy już wielkie potęgi. Ta walka ich jest ta sama co i państw zwyciężonych.

Prez. Roosevelt wygłosił dzisiaj mowę z okazji otwarcia nowego szpitala marynarskiego. Pisał, że trzeci lat wojny światowej zakończył się, narodziła się nowa wojna. W niewoli Roosevelt wspominał o ciemnym dniu marynarki W.S.A. na Hawajach. W następnych miesiącach słyszało się pytanie, gdzie marynarka amerykańska. Później otrzymano pierwszą odpowiedź: na oceanie, na Borneo Koralowym, u wybrzeży Midway i wysp Salomona. Flota amerykańska jest w walce z nieprzyjacielem. Bije wroga, gdzie go jano udało osiągnąć. Bitwy nie odbywają się bez ofiar. Dziś do obalenia tyranii oddał się cały naród amerykański. Chociaż zostanie to dokonane, nastanie czas, gdy ludzkość stanie się zdrowa na duszy i ciele, nastanie równość i wolność.

Berno, 1. IX. Zainteresowanie polityczne skupia się na mowie Roosevelta, w której podkreśla on zdecydowaną wolę Ameryki do prowadzenia wojny przy użyciu wszelkich sił kraju aż do zwycięskiego końca, i na odezwie Hitlera, podnoszącej trudny żołnierski w czasie walk w Rosji i wyczerpującą ludność cywilną do wytrwania. Odezwa ta wskazuje, że Niemcy liczą się z ewentualną zimną wojną.

Ankara, 1. IX. Ankara daje krótkie wywiagi z mowy Roosevelta: Ameryka angażuje całą swą potęgę do zwalczania Gai, Hitlera i zniszczenia narodu i frontu jest zachowanie porządku, Sikorskiego: wojna skończy się zwycięstwem sprzymierzonych, adm. Kinga: wojna będzie długa; Ameryka wkłada w nią całą swą potęgę, - i dodaje: w trzecią rocznicę rozpoczęcia się wojny cały świat przyznaje, że będzie ona długa. Najbardziej odpowiedzialni osobistości oświadczają, że wojna będzie wymagała nowych ofiar. Obie strony walczące przyznają, że droga do pokoju jest jeszcze daleka.